

5. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. Ст. 358.
6. Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 р. № 479. *Офіційний вісник України*. 2018. № 51. Ст. 1789.
7. Щодо надання запитуваної інформації: лист Одеської митниці ДФС України від 18.09.2018 р. № 13387/10/15-70-20-05.

Ключові слова: відшкодування витрат, зовнішньоекономічна діяльність, огляд (переогляд), посадові особи митниць, правоохоронні органи, суб'єкт господарювання, форми митного контролю.

Ключевые слова: возмещение расходов, внешнеэкономическая деятельность, до-смотр (передосмотр), должностные лица таможен, правоохранительные органы, субъект хозяйствования, формы таможенного контроля.

Key words: reimbursement of expenses, foreign economic activity, review (re-examination), customs officials, law enforcement bodies, business entity, forms of customs control.

ВАРИКАША ПРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри морського та митного права

СУЧАСНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО УКРАЇНИ: КОМПЛЕКСНА ПРИРОДА ГАЛУЗІ ПРАВА

Морське право можна визначити як галузь міжнародного права, яка регулює відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного права про морське судноплавство, про статус і порядок використання і охорони морських просторів, в тому числі континентального шельфу, морського дна і природних ресурсів. З самого визначення морського права очевидна комплексна правова природа галузі права. Дана галузь регулює систему норм права, що встановлює, щодо: 1) морських просторів (правовий статус і правовий режим) та 2) морської діяльності (правовий режим). Також, потрібно звернути увагу на метод правового регулювання, а саме комплексний метод – система методів, яка включає методи: імперативний, диспозитивний, міжнародний, міжнародний приватноправовий (колізійний) [2, с. 382].

Велика кількість галузей права мають статус комплексної галузі права. Дослідження щодо комплексних (вторинних) галузей права отримали наукові обґрунтування С.С. Алексеева. Він розробив таку конструкцію, як поєднання основних (первинних) і комплексних (вторинних) галузей права. Далі С. С. Алексеев розрізняв три групи галузей права: профільні (фундаментальні) галузі (державне, адміністративне, цивільне, кримінальне право, процесуальні галузі),

інші основні галузі (трудова, земельна, сімейна, фінансова, право соціального забезпечення) і вторинні утворення, як комплексні галузі права (морське, банківське, господарське, страхове, природоохоронне право) [1, с. 57-59]. У сучасній юриспруденції також вважають, що комплексні галузі права, на відміну від базових і профільних – це сукупність правових норм, які регулюють відносини в якій-небудь певній сфері діяльності й належать до різних галузей права.

Потрібно зазначити, що статус комплексної галузі права має неозначене положення, тобто дана галузь права є і базовою галузю права активно використовують норми даної галузі права, а з іншого боку комплексна галузь права нібито не існує і місця в системі права не займає. Такі неузгодженості і викликають масу проблем: дублювання норм у системі права, неможливість встановити належність норми конкретній галузі, що унеможливує точне й законне застосування цієї норми, і що саме цікаве комплексна галузь права наче і втрачає своє положення взагалі, як галузі права. А особливо, коли стосується такої важливої галузі права, як морське право.

Також, крім єдності предмету та методу правового регулювання потрібно звернути увагу на «правовий режим», використання, якого дозволяє здійснити поділ системи права на фундаментальні, профільні та комплексні галузі. На думку О. Ф. Скакун, галузі називаються комплексними, тому що складаються з норм права, узятих з основних галузей і користуються методами, які належать цим галузям; формування комплексних галузей права йде від соціальної засади-предмета (тут предмет регулювання юридично різномірний, але єдиний у соціальному стосунку, являє собою соціальну цілісність); комплексні галузі права містять норми права, що регулюють сфери державного й господарського життя, виникають на основі подальшого розвитку комплексних інститутів права, які утворюються на стику суміжних галузей права і користуються режимами, що належать цим галузям (господарське, аграрне, екологічне, житлове, морське, транспортне право); режим комплексної галузі права може складатися а) з режимів кількох основних інститутів чи підгалузей права, що функціонують «на рівних» (інтегральний режим); б) з режимів кількох інститутів, де один із них є основним (спеціальний режим) [3, с. 520].

Морське право, хоч і має комплексну природу, у зв'язку з вище викладеними думками та позиціями, але і має свою особливу специфіку. Має свою особливу сферу застосування- водні простори, свої особливі нормативно-правові акти, міждисциплінарні зв'язки. А саме міждисциплінарні зв'язки відображають комплексну природу такої галузі, як морське право.

Морське право України має як публічний характер (морське публічне право), а це означає взаємозв'язок з адміністративним правом, конституційним правом, міжнародним публічним правом України, так і приватний характер, тобто взаємозв'язок з господарським правом, цивільним правом та міжнародним приватним правом України, і зв'язно галузі публічного та галузі приватного права України. Тому,

можна зробити висновок, що комплексна природа галузі має широку сферу застосування і посідає надзвичайно важливе місце в системі права України.

Список використаної літератури:

1. Заморська Л.І. До питання про нормативний зміст галузі права: теоретичний підхід / Л.І. Заморська // Міжнародні читання з міжнародного права пам'яті професора П.Є. Казанського: матеріали Другої міжнар. наук. конф.(м. Одеса, 22-23 жовтня 2011 р.); відп. за вип. к. ю. н., доц. М.І. Пашковський; Націон.ун-т «Одеська юридична академія». – О.: Фенікс, 2011. – С. 57-59.
2. Кузнецов С.О. Морське право: підруч. / С.О. Кузнецов, Т.В. Аверочкина. – О.: Фенікс 2011. – 382 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: [підручник] / О.Ф. Скакун. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 520 с.

Ключові слова: сучасне морське право, комплексні галузі права, правовий режим.

Ключевые слова: современное морское право, комплексные отрасли права, правовой режим.

Key words: modern maritime law, complex branches of law, legal regime.